

Cuprins

Argument..... XV

Abrevieri..... XVII

Capitolul I. Considerații generale. Istoric. Reglementare.

Noțiune..... 1

Secțiunea 1. Considerații generale privind garantarea
obligățiilor..... 1

§1. Aspecte generale 1

§2. Noțiunea de garanție personală 4

§3. Importanța fideiusiunii..... 5

Secțiunea a 2-a. Istoricul fideiusiunii 6

§1. Drepturile antice ale Orientului Apropiat..... 6

§2. Fideiusiunea în dreptul roman..... 7

§3. *Sponsio*..... 8

§4. *Fidepromissio* și *fideiussio* 10

§5. Alte mecanisme de garantare din dreptul
roman similare fideiusiunii 12

§6. Evul mediu 13

§7. Codificările moderne 14

§8. Istoricul fideiusiunii în dreptul românesc 15

Secțiunea a 3-a. Reglementarea actuală..... 16

§1. Reglementare..... 16

§2. Reglementarea de bază a fideiusiunii 16

§3. Aspecte de drept internațional privat 22

§4. Aspecte de drept european 23

Secțiunea a 4-a. Definiția legală a fideiusiunii 24

Secțiunea a 5-a. Definiții doctrinare 26

Capitolul II. Garanția comună a creditorilor..... 28

Secțiunea 1. Aspecte introductive..... 28

§1. Importanță cercetării garanției comune a creditorilor
din perspectiva fideiusiunii 28

§2. Reglementare.....	28
§3. Obiectul garanției comune: patrimoniul (activul patrimonial)	29
§4. Sfera creditorilor care beneficiază de garanția comună.....	30
Secțiunea a 2-a. Regimul juridic al garanției comune	31
§1. Regimul juridic general al garanției comune	31
§2. Inesizabilitatea convențională.....	33
§3. Măsurile conservatorii	34
§4. Efectul căsătoriei asupra garanției comune a creditorilor	36
§5. Efectul creării patrimoniilor de afecțiune asupra garanției comune a creditorilor	36
§6. Dispozițiile art. 727 alin. (1) C.proc.civ.	42
§7. Transferul intrapatrimonial.....	43
Secțiunea a 3-a. Concluzii	43
Capitolul III. Caracterele juridice ale fideiusiunii.....	45
Secțiunea 1. Natura contractuală a fideiusiunii	45
Secțiunea a 2-a. Contract accesoriu	45
§1. Accesorialitate – privire generală.....	45
§2. Accesorialitate și insolvență: cazul dobânzilor, majorărilor și penalităților	48
§3. Accesorialitatea fideiusiunii – criteriu de delimitare față de instituții asemănătoare.....	53
Secțiunea a 3-a. Contract solemn.....	53
Secțiunea a 4-a. Contract unilateral sau bilateral.....	56
Secțiunea a 5-a. Contract cu titlu gratuit sau contract cu titlu oneros	60
Secțiunea a 6-a. Contract <i>intuitu personae</i>	63
Secțiunea a 7-a. Titlu executoriu derivat	63
§1. Fideiusiunea – doar titlu executoriu „derivat”.....	63
§2. Controverse	65
§3. Dreptul comun.....	67
§4. Fideiusiunea autentică.....	67
§5. Alte fideiusiuni care constituie titluri executorii	68
Secțiunea a 8-a. Contract aleatoriu sau comutativ	69

Capitolul IV. Formele fideiusiunii (clasificare)	70
Secțiunea 1. Fideiusiunea facultativă și fideiusiunea obligatorie	70
§1. Criteriul de clasificare	70
§2. Fideiusiunea facultativă	70
§3. Fideiusiunea obligatorie	71
§4. Regimul garanțiilor obligatorii	72
§5. Fideiusiunea legală	72
§6. Fideiusiuni legale din alte acte normative decât Codul civil	73
§7. Fideiusiunea judiciară	75
§8. Substituirea fideiusiunii legale sau judiciare	77
§9. Reglementarea cauțiunii în Codul de procedură civilă	78
Secțiunea a 2-a. Fideiusiunea asimilată	81
§1. Noțiune	81
§2. Angajamentul de a acorda un împrumut (mandatul de credit)	82
§3. Cesiunea contractului	85
§4. Solidaritatea contractată în interesul exclusiv al unui codebitor	85
§5. Cesiunea uzufructului	85
Secțiunea a 3-a. Fideiusiunea determinată și fideiusiunea nedeterminată	86
 Capitolul V. Delimitări	 87
Secțiunea 1. Delimitarea fideiusiunii față de garanțiile personale autonome	87
§1. Aspecte generale	87
§2. Scrisoarea de garanție	87
§3. Scrisoarea de confort	90
§4. Asemănări și deosebiri dintre fideiusiune și garanțiile personale autonome	90
Secțiunea a 2-a. Delimitarea fideiusiunii față de garanțiile reale	91
§1. Aspecte generale	91
§2. Delimitarea fideiusiunii față de ipotecă	92
Secțiunea a 3-a. Delimitarea fideiusiunii față de solidaritatea pasivă	94

§1. Elemente comune.....	94
§2. Noțiunea de solidaritate pasivă.....	94
§3. Cazuri de solidaritate pasivă.....	95
§4. Efectele solidarității pasive în raporturile dintre creditor și debitorii solidari.....	96
§5. Efectele solidarității pasive în raporturile dintre codebitori.....	99
§6. Criterii de delimitare dintre fideiusiune și solidaritatea pasivă.....	99
Secțiunea a 4-a. Delimitarea fideiusiunii față de convenția de <i>porte-fort</i> (promisiunea faptei altuia).....	101
§1. Convenția de <i>porte-fort</i> (promisiunea faptei altuia).....	101
§2. Asemănări.....	101
§3. Deosebiri.....	102
§4. Cumulul calităților de promitent al faptei altuia și de fideiutor.....	102
§5. Fideiusiune implicită?.....	103
Secțiunea a 5-a. Delimitarea fideiusiunii față de preluarea datoriei.....	104
§1. Preluarea datoriei.....	104
§2. Efectele preluării datoriei.....	104
§3. Asemănări și deosebiri dintre fideiusiune și preluarea datoriei.....	105
Secțiunea a 6-a. Delimitarea fideiusiunii față de simpla recomandare.....	106
Secțiunea a 7-a. Delimitarea fideiusiunii cu titlu oneros față de contractul de asigurare de credit.....	106
Capitolul VI. Condiții de validitate.....	108
Secțiunea 1. Condiții de fond.....	108
Secțiunea a 2-a. Libertatea contractuală și libertatea generală.....	108
Secțiunea a 3-a. Capacitatea fideiutorului.....	110
§1. Aspecte speciale privind capacitatea fideiutorului.....	110
§2. Interdicții prevăzute de Legea societăților nr. 31/1990.....	111
§3. Condiții suplimentare în materie de fideiusiune.....	112

Secțiunea a 4-a. Consimțământul obligatului principal și obligatului accesoriu.....	114
§1. Aspecte generale	114
§2. Promisiunea de fideiusiune	115
§3. Consimțământul dat prin reprezentant.....	116
§4. Vicierea consimțământului.....	119
Secțiunea a 5-a. Condiții privind obiectul contractului de fideiusiune	119
§1. Unitatea de obiect.....	119
§2. Garantarea obligațiilor valabile	120
§3. Nulitatea parțială	121
§4. Garantarea obligațiilor nule sau anulabile	121
§5. Invocarea nulității actului juridic principal de către fideiutor. Considerații privind calitatea procesuală.....	123
§6. Garantarea obligațiilor <i>intuitu personae</i>	127
§7. Garantarea obligațiilor viitoare, condiționale și nedeterminate	127
§8. Garantarea obligațiilor naturale.....	129
§9. Probleme specifice privind regresul în cazul garantării obligațiilor nule, anulabile și naturale.....	130
§10. Fideiusiunea dată unui fideiutor	130
Secțiunea a 6-a. Cauza contractului de fideiusiune	131
Secțiunea a 7-a. Condiții de formă	132
Capitolul VII. Efectele fideiusiunii. Privire generală.....	133
Secțiunea 1. Limitele și întinderea fideiusiunii	133
§1. Obiectul analizei.....	133
§2. Întinderea fideiusiunii	133
§3. Limitele fideiusiunii. Principii.....	134
§4. Sancțiunea încălcării limitelor fideiusiunii	137
§5. Prorogare termenului și decăderea din termen.....	139
§6. Informarea fideiutorului	140
Secțiunea a 2-a. Considerații complementare privind reglementarea dobânzilor în dreptul privat român	140
§1. Generalități	140
§2. Noțiunea și formele dobânzii	142
§3. Dobânda legală.....	146

§4. Limitări ale libertății contractuale în materie de dobânzi aduse prin prevederile O.G. nr. 13/2011	150
§5. Codul de procedură civilă și dobânda legală: o aventură dusă la bun sfârșit	152
§6. Limitări ale libertății contractuale în materie de dobânzi aduse prin prevederile Legii nr. 72/2013	154
§7. Concluzii privind reglementarea actuală a dobânzilor în dreptul privat român	159

Capitolul VIII. Efectele fideiusiunii între creditor

și fideiutor	160
Secțiunea 1. Obligația fideiutorului de a îndeplini obligația debitorului	160
Secțiunea a 2-a. Excepții care decurg din raportul obligațional principal.....	161
§1. Privire generală.....	161
§2. Exemple.....	161
Secțiunea a 3-a. Excepții care decurg din raportul de fideiusiune: beneficiul de discuțiune.....	163
§1. Subsidiaritatea fideiusiunii	163
§2. Definiția beneficiului de discuțiune	164
§3. Invocarea beneficiului de discuțiune	164
§4. Indicarea bunurilor urmăribile ale debitorului principal.....	166
§5. Termenul în care se poate invoca beneficiul de discuțiune	166
§6. Efectul beneficiului de discuțiune.....	167
§7. Răspunderea creditorului care întârzie urmărirea debitorului principal față de fideiutorul care a invocat beneficiul de discuțiune.....	167
§8. Caz specific: invocarea beneficiului de discuțiune de către fideiutorul unui debitor solidar	168
Secțiunea a 4-a. Excepții care decurg din raportul de fideiusiune: beneficiul de diviziune.....	169
§1. Pluralitatea de fideiutori	169
§2. Definiția beneficiului de diviziune.....	170
§3. Invocarea beneficiului de diviziune	170

§4. Termenul în care se poate invoca beneficiul de diviziune	170
§5. Efectul beneficiului de diviziune	171
§6. Insolvabilitatea unui fideiutor	171
Secțiunea a 5-a. Renunțarea la beneficiile discuțiunii și diviziunii	172
Secțiunea a 6-a. Efectele fideiusionii solidare	173
§1. Solidaritatea contractată în interesul exclusiv al unui codebitor	173
§2. Efecte	173
§3. Solidaritate imperfectă	173
§4. Suspendarea și întreruperea prescripției extinctive	174
Secțiunea a 7-a. Alte excepții care decurg din raportul de fideiusiune	175
Secțiunea a 8-a. Fideiusiunea dată unui fideiutor	175

Capitolul IX. Consecințele mecanismului fideiusionii

între debitorul principal și fideiutor	176
Secțiunea 1. Privire generală	176
Secțiunea a 2-a. Subrogarea fideiutorului în drepturile creditorului și drept de regres	177
§1. Reglementarea generală a subrogației	177
§2. Subrogația de plin drept în materie de fideiusiune	178
§3. Întinderea dreptului de regres	179
§4. Regresul în situația în care există acordul debitorului principal la fideiusiune	180
§5. Regresul în cazul lipsei acordului debitorului principal	181
§6. Regresul în cazul împotrivirii debitorului principal	181
§7. Considerații complementare privind întinderea dreptului de regres	181
§8. Regresul contra debitorului incapabil	183
§9. Regresul contra mai multor debitori principali	183
§10. Cazuri speciale de subrogație	185
§11. Pierderea dreptului de regres împotriva debitorului	185
§12. Dreptul fideiutorului la înștiințarea plății efectuate de către debitorul principal	186
Secțiunea a 3-a. Regresul anticipat	187

§1. Noțiune	187
§2. Probleme controversate privind cazurile de regres anticipat	189
§3. Delimitarea regresului anticipat față de decăderea din beneficiul termenului.....	191
Secțiunea a 4-a. Fundamentarea regresului pe dreptul comun.....	192

Capitolul X. Efectele fideiusiunii între

mai mulți fideiusori	193
Secțiunea 1. Pluralitatea de fideiusori.....	193
Secțiunea a 2-a. Efectele fideiusiunii în caz de pluralitate de fideiusori.....	194
§1. Regresul contra celorlalți fideiusori.....	194
§2. Divizarea urmăririi cofideiusorilor	195
§3. Condițiile speciale ale regresului contra celorlalți cofideiusori.....	195
§4. Riscul insolvenței unui cofideiusor în cazul regresului împotriva cofideiusorilor	197
§5. Fideiusiunea dată unui fideiusor	197

Capitolul XI. Consecințele fideiusiunii față

de garantul ipotecar terță persoană.....	198

Capitolul XII. Interpretarea contractului de fideiusiune .....

Capitolul XIII. Încetarea (stingerea) fideiusiunii.....

Secțiunea 1. Privire generală	202
Secțiunea a 2-a. Calea indirectă (calea accesorie) a stingerii fideiusiunii.....	202
§1. Definiție	202
§2. Plata obligației principale	203
§3. Darea în plată și cesiunea de creanță în locul executării	205
§4. Novația ca mod de stingere a fideiusiunii	206
§5. Compensația ca mod de stingere a fideiusiunii.....	207
§6. Confuziunea ca mod de stingere a fideiusiunii	209
§7. Remiterea de datorie ca mod de stingere a fideiusiunii	210

§8. Prescripția extinctivă ca mod de stingere a fideiuziunii.....	211
§9. Imposibilitatea fortuită de executare ca mod de stingere a fideiuziunii.....	212
§10. Rezoluțiunea și îndeplinirea condiției rezolutorii care afectează obligația principală.....	213
§11. Aspecte specifice privind stingerea pe cale indirectă a fideiuziunii.....	214
Secțiunea a 3-a. Calea directă (calea principală) a stingerii fideiuziunii.....	214
§1. Definiție.....	214
§2. Remiterea de fideiuziune.....	214
§3. Confuziunea.....	216
§4. Liberarea fideiuzorului prin fapta creditorului (pierderea beneficiului subrogației).....	216
§5. Stingerea fideiuziunii datorită lipsei diligenței creditorului în urmărirea debitorului principal.....	222
§6. Liberarea fideiuzorului pentru obligațiile viitoare sau nedeterminate.....	227
§7. Decesul fideiuzorului.....	228
§8. Încetarea funcției în considerarea căreia s-a constituit fideiuziunea.....	231
§9. Îndeplinirea condiției rezolutorii care afectează contractul de fideiuziune.....	234
Capitolul XIV. Derivatele fideiuziunii.....	235
Secțiunea 1. Aspecte generale.....	235
Secțiunea a 2-a. Avalul și girul.....	235
§1. Cambia și biletul la ordin.....	235
§2. Avalul.....	236
§3. O controversă actuală privind avalul biletelor la ordin.....	239
§4. Completarea abuzivă a biletelor la ordin în alb și poziția juridică a avalistului.....	246
§5. Girul.....	250
§6. Cambia, biletul la ordin și cecul – garanții atipice.....	250
Secțiunea a 3-a. Garanția personală pentru acoperirea pagubelor cauzate de gestionari (Legea nr. 22/1969).....	251

Secțiunea a 4-a. Garantarea obligațiilor sociale de către asociații cu răspundere nelimitată.....	253
Secțiunea a 5-a. Angajamentul unilateral de garanție.....	255
Secțiunea a 6-a. Garanțiile asumate de cedentul de creanță și cedentul de contract.....	256
§1. Aspecte generale.....	256
§2. Definiția și formele cesiunii de creanță.....	257
§3. Garantarea solvabilității debitorului cedat.....	257
§4. Cesiunea de contract.....	258
§5. Obligația de garanție în materia cesiunii de contract.....	259
Secțiunea a 7-a. Terțul susținător în procedura achizițiilor publice.....	259
§1. Aspecte generale.....	259
§2. Obiectul analizei.....	261
§3. Poate avea calitate de terț susținător o societate aflată în insolvență?.....	264
§4. Transpunerea eronată a Directivei 2004/18/CE în dreptul intern.....	265
§5. Susținerea din partea terțului – efectivă, nu doar declarativă.....	267
§6. Prevederile Legii nr. 84/2014.....	269
§7. Noua directivă a achizițiilor publice.....	271
§8. Concluzii.....	272
Model orientativ de contract de fideiusiune	273
Bibliografie selectivă	279
Index alfabetic	283